

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 6

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 344 sahifa.
E'lon qilishga 2024-yil 25-iyunda ruxsat etildi.*

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich, i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., Navoiy davlat pedagogika instituti rektori
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, p.f.f.d., (PhD), Buxoro muhandislik-texnologiya instituti rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU Hududiy ta'lim muassasalari va markazlar bo'yicha prorektor v.b.
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TDIUprofessori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d., TSUE professori
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Musayeva Shoiraz Azimovna, SamDu IS instituti professori
Cham Tat Huei, (PhD) USCI universiteti professori, Malayziya
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d.,(PhD) "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d.,(PhD) TAQU katta o'qituvchisi
Djudi Smetana, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Krissi Lyuis, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Ali Konak (Али Кўнак), i.f.d., prof., Karabuk universiteti dosenti, Turkiya
Glazova Marina Viktorovna, i.f.n., "LUKOIL-Energoservis" Kompaniyasi iqtisodchisi, Moskva.
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., (PhD) TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Oqil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjaevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Rae Kwon Chung, honorary professor of TSUE, Nobel laureate, South Korea,

Osman Mesten, member of the Turkish Parliament, head of the Turkey-Uzbekistan Friendship Society

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, DSc, Prof., Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Buzrukkhanov Sarvarkhan Munavvarkhanovich, DSc, Deputy Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, DSc, Prof., Deputy of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Sayfullo Normatovich CSc, Prof., Rector of Academy of Labor and Social Relations

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, DSc, Prof., TSUE Vice-Rector for Scientific Affairs and Innovation

Kalonov Mukhiddin Bakhritdinovich, DSc, Prof., Rector of the Navoi State Pedagogical Institute

Siddikova Sadokat Ghaforovna, PhD, Rector of the Bukhara Institute of Engineering and Technology

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, DSc, Prof., acting Vice-rector for regional educational institutions and centers of TSUE

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, DSc, Prof., of TSUE

Samadov Askarjon Nishonovich, CSc, Prof., of TSUE

Slizovsky Dimitriy Yegorovich, DSc, Prof., of the People's Friendship University of Russia

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, DSc, Prof., Rector of International "Nordic" University

Akhmedov Ikrom Akramovich, DSc, Prof., of TSUE

Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja ugli, DSc, Prof., of TSUE

Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of the DGPO of the Republic of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of the DCECGPO of the Republic of Uzbekistan

Eshtayev Alisher Abduganievich, DSc, Prof., of TSUE

Shoira Azimovna Musaeva, professor of SamDu IS Institute

Cham Tat Huei, PhD, professor at USCI University, Malaysia

Akhmedov Javokhir Jamolovich, PhD, deputy of executive director of the "El-yurt umidi" fund

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, PhD, Senior Lecturer at Tashkent University of Architecture and Construction

Judy Smetana CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Chrissy Lewis CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Ali Konak DSc, Prof., Associate Professor of Karabuk University, Turkey

Glazova Marina Viktorovna, CSc, economist at LUKOIL-Energoservis Company, Moscow.

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, associate professor of TSUE

Sevil Piriyea Karaman, PhD, doctoral student at Ankara University, Turkey

Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, independent researcher of TSUE

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

G'afurov Doniyor Orifovich, p.f.f.d., (PhD)

Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Oliy ta'lim islohotlarida – muhandislik maktablarini institutsional rivojlantirish asoslari	16
Qo'ng'irotboy Avezimbetovich Sharipov, Abduqunduzova Nazokat Usmonqulovna	
Xufiyona iqtisodiyot mamlakatimiz rivojiga to'siq bo'lmoqda	20
Muxiddin Kalonov	
"Yashil" iqtisodiyotni moliyalashtirish amaliyotini takomillashtirish	24
Muhammadiyeva Maftuna	
Oliy ta'lim tizimidagi islohotlarda innovatsion yechimlarning zarurati	27
Abduqunduzova Nazokat Usmonqulovna	
Hududiy turizm rivojlanishining iqtisodiy samaradorligini oshirishda ish beruvchilar va yonlanuvchilar o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlarni aniq sotsiologik baholash.....	31
Dustmurodov Orifjon Ismatilloevich	
Перспективы развития средств размещения в экологическом туризме на охраняемых природных территориях Узбекистана.....	40
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
Bank kartalari orqali ko'rsatilayotgan xizmatlari bozorining rivojlanish borasidagi asosiy tendensiyalari va muammolari	49
To'irov Yunus Alamovich	
Kichik biznes subyektlarida innovatsionraqabatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarish orqali import o'rnini bosish strategiyasini shakllantirish istiqbollari.....	55
Rustamov Alisher Raxmataliyevich	
Nodavlat umumiy o'rta ta'lim maktabning faoliyati samaradorligini aniqlashda innovatsion usullardan foydalanish.....	62
Ustadjalilova Xurshida Aliyevna	
Tijorat banklarida bank risklarini boshqarishning strategik ahamiyati.....	67
Altibayev Xudayberdi Kuvandikovich	
Klaster iqtisodiy subyekt sifatida: mohiyati va tasnifi.....	71
Usmonov Sharofiddin Pazlitdinovich	
Tijorat banklari tomonidan yoshlar tadbirkorlik faoliyatini kreditlashning nazariy-uslubiy jihatlari.....	76
Asrorov Azizbek Isomiddin o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalari xalqaro tasnifi: nazariya va tendensiya.....	81
Yuldashev Iskandar Bahromovich	
Iqtisodiyot transformatsiyasi sharoitida xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyaviy resurslarini boshqarishda metodologik yondashuvlar va ilmiy qarashlar	86
Jiyanova Nargiza Esanboyevna	
Davlat-xususiy sheriklik munosabatlarini samarali tashkil etish mezonlari va omillari.....	93
Z. Abdikarimova, S. Madaminov	
Savdo korxonalari boshqaruv samaradorligini oshirish imkoniyatlari.....	97
Q. J. Mirzayev, Sh. M. Islomov	
Sociological Assessment of Migration Processes	102
Gulmurodov Kamoliddin Abdukodir ugli	
Current issues of business management in the context of digitalization of the economy	112
Safarov Bakhtiyor Djurakulovich, Kadirova Zulhumor Namazovna, Dadabaev Kuchkor Abdullaevich	
Методические основы маркетинговых стратегий акционерных обществ.....	118
Эркинов Шахзод Баходир ўғли	

Insurance Mechanisms in Foreign Trade: Mitigating Risk and Facilitating Global Commerce	125
Abirkulova Sohijjamol	
Improving the Conceptual Framework for Modernizing the Tax System (Using the Example of Uzbekistan)	130
Bakhrom Nomazov	
Ayollarning inson kapitalini rivojlantirishda kraudfanding platformasining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	136
Bozorova Saxobat Abdujapparovna	
Evaluating the Environmental Sustainability of Uzbek Firms in the Green Economy.....	142
Nurbek Xalimjonov Ulugbek ugli	
O'zbekiston iqtisodiyotini innovatsion rivojlanishida inson kapitalining roli	148
Eshmirzayev Faruddin Ilhomjonovich, Salimova Zaxro Sobirjon qizi	
Agroklasterlarda asosiy vositalarni modernizatsiyalash va ta'mirlash xarajatlarini tahlil qilish	155
G'afforov Ilhomjon Ilyosjonovich, Mirzayev Behzod Abdug'ofur o'g'li, Narzullayev Nodirbek Aziz o'g'li	
Improving the Practice of Increasing the Effectiveness of Managing Innovation Processes in Commercial Banks	160
Juraev K. T.	
Tadbirkorlik subyektlari eksportini rivojlantirishda raqamli platformalardan foydalanish	164
Mamasoatov Dilshod Ravshanovich	
Iqtisodiyotni raqamlashtirish va yashirin iqtisodiyotni kamaytirishda solliqlarning roli va ahamiyati.....	169
Madraximov Baxtiyorjon Ortiqboy o'g'li, Rizayev Xabib Abduraufovich, Namazov Sa'dulla Namozovich	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyotga o'tishning joriy holati tahlili.....	175
Rahmatullayeva Dilbar Olimovna	
Buxoro viloyatida savdo xizmatlari raqobatbardoshligini baholash uslubi-yatini takomillashtirish..	181
Raxmatov Akmal Anvar o'g'li	
The Contribution of Transport in the Development of Tourism Industry (Case Study: Uzbekistan).....	187
Rofeeva Rukhshona Shavkatovna	
Yoshlarning sayohat manzillarini tanlashdagi omillar	192
Qurbanbayev Shuhrat Bakbergenovich	
Improving the Effective use of Funds From Taxes and Fees in Kashkadarya Region	196
Shakhzod Zokhidov	
Iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishi sharoitida sanoat korxonalarida iqtisodiy salohiyatni boshqarish	202
Kadirova Shaxnoza Ilhomovna	
Yangi O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarida kadrlar tayyorlash masalalari.....	207
Usmonov Baxodir Suvonqulovich	
Temir yo'l transportida innovatsion faoliyatni rivojlantirish yo'llari	211
Nasimov Shavkat Vasiyevich	
O'zbekistonda banklararo raqobat.....	219
Zunnunova Xulkar Muxtorovna	
O'zbekistonning xalqaro moliya tizimiga integratsiyasini ta'minlashni takomillashtirish	225
Nasirxodjayeva Dilafuz Sabitxanovna, Kuchkarov Sanjar Baxtiyarovich	
Respublikamizda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish istiqbollari	229
Abduxamid Abdumalikovich Bektemirov	
Iqtisodiy xavfsizlik tushunchasining mohiyati.....	233
Aripov Oybek Abdullayevich, Madiyorov Shavkatbek Muxtarovich	

Aksiyadorlik jamiyatlarida konsolidatsiyalashgan moliyaviy holat to'g'risida hisobot tuzishning bosqichlari.....	237
Eshonqulov Azamat Abdiraximovich	
Davlat moliyaviy nazoratining turlari va shakllari.....	241
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich	
Tog' turizmini rivojlantirish manfaatlarini yo'lida investitsiya resurslarini to'plash mexanizmlarini ishlab chiqish samaralari.....	245
Xidirov Alimardon Dagarovich	
The Main Role of the Teacher While Managing the Classroom and Some Aspects of Teaching English	248
Nilufar Turdiyeva	
Davlat xususiy sherikchilik faoliyatining menejment funksiyalari tizimida muvofiqlashtirishning ahamiyati	252
Suleymanov Farrux Raximjon o'g'li	
Qishloq xo'jalik mahsulotlarini ishlab chiqarish hajmlari va sohada amalga oshirilayotgan tarkibiy-miqdoriy o'zgarishlar dinamikasi	256
G. Sh. Qo'ldosheva, A. J. Toshboyev	
Логистика в Азии: опыт и перспективы оптимизации	260
Каюмова Паризода	
Temir yo'l transportida yo'lovchi tashish imkoniyatlarini oshirishning zamonaviy yondoshuvlari...	266
G. I. Abdulxamidova	
Повышение эффективности использования местных налогов и сборов в Кашкадарье: международная перспектива	272
Shahzad Zokhidov	
Financial and Credit Support for Investment and Innovative Developing Activities of a Tourist Enterprise	275
Rozokov Mukhammadaziz Mansurovich	
Роль контроля качества по хранению и переработке зерна в обеспечении продовольственной безопасности Республики Узбекистан	282
Холбекова Дилобар Расулжон кизи	
O'zbekistonda mahalla boshqaruvi tizimi faoliyatini takomillashtirish masalalari.....	289
Gafurov Ubaydullo Vaxabovich	
Kichik biznes va tadbirkorlik sharoitida oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish va sotishning xorijiy tajribasi	296
Dilnoza Meyliyeva	
Cross Cultural Preblems in International Business Negotiations	301
Xoldarova Fariza Tuxtabayevna	
Yengil sanoatning raqobatbatdosh hududiy-ishlab chiqarish klasterlarini rivojlantirish bo'yicha xorijiy tajribani qo'llash	304
Haydarova Shoxista	
Konchilik sanoati korxonalarining innovatsion jarayonlarni rivojlantirish xususiyatlari	310
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
Korxonalarda risk boshqaruvi mexanizmlarini joriy etish va inson resurslaridan foydalanish istiqbollarini takomillashtirish	315
Tashpulatova Muniraxon Mahmudovna	
Spin korxonalar – texnologiyalarni tijoratlashtirishda muhim tuzilma sifatida	320
O'rinov Dilshodjon Axmadjonovich	
Mintaqalarda makroiqtisodiy barqarorlikning ta'minlanishiga ta'sir etuvchi asosiy omillarni takomillashtirish strategiyasi	324
Xolbekova Feruza Rasulovna	

Iqtisodiy o'sish va aholi daromadlari o'rtasidagi bog'liqlikning nazariy asoslari.....	329
Hasanova Nigora Hasan qizi	
Современное состояние маркетинга на рынке ценных бумаг Республики Узбекистан.....	334
Юлдашев Жамшид Аббарович	
Sog'liqni saqlash sohasida davlat-xususiy sheriklik asosidagi investitsion loyihalarni moliyalashtirish	340
S. A. Karabayev	

KONCHILIK SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION JARAYONLARNI RIVOJLANTIRISH XUSUSIYATLARI

Kurbanova Mehriniso Nematjanovna

Toshkent davlat transport universiteti doktoranti

Annotatsiya: Maqolada konchilik sanoati korxonalarining innovatsion jarayonlarni rivojlantirish xususiyatlari haqida fikr yuritilgan. Ta'kidlanishicha, tog'-kon korxonalarida innovatsion faoliyatni boshlash va rivojlantirishning mumkin bo'lgan yo'nalishlaridan biri konlarni o'zlashtirishning barcha bosqichlarida qazib olingan maydonni to'ldirish bilan turli xil kon texnologiyasi variantlarini qo'llash bilan bog'liq bo'lib, bu qazib olingan xom ashyo va chiqindi jinslarni qazib olingan maydonga qaytarish bilan bog'liq foydali komponentni to'liq olish imkonini beradi. Bu konlarni dastlabki qo'shimcha qidirishni, sifat va miqdoriy ko'rsatkichlarni nazorat qilishni, ishlab chiqarish jarayoni strukturasini saqlashni, korxonaning raqobatbardoshligini qo'llab-quvvatlovchi va yakuniy ishlab chiqarish ko'rsatkichlariga ta'sir ko'rsatadigan zaxiralarni yaratishni ta'minlaydi. Bunday texnologiya universaldir va qayta ko'rib chiqishni talab qilmaydi va bu holda innovatsion faoliyat asosan mehnat unumdorligini boshqarish bilan bog'liq bo'ladi.

Kalit so'zlar: konchilik sanoati, korxona, innovatsion jarayon, konlarni o'zlashtirish, kon texnologiyasi, xom ashyo, chiqindi jinslar, sifat, miqdoriy ko'rsatkich, raqobatbardosh, mehnat unumdorligi.

Abstract: The article discusses the features of the development of innovative processes of mining industry enterprises. It is noted that one of the possible directions for the initiation and development of innovative activities in mining enterprises is related to the filling of the mined area and the use of various mining technology options at all stages of mining development, which allows for the full recovery of the useful component associated with the return of mined raw materials and waste rocks to the mined area. This ensures initial additional prospecting of mines, quality and quantity control, maintenance of the structure of the production process, creation of reserves that support the competitiveness of the enterprise and affect the final production indicators. Such technology is universal and does not require revision, and in this case innovative activity is mainly related to labor productivity management.

Key words: mining industry, enterprise, innovative process, development of mines, mining technology, raw materials, waste rocks, quality, quantitative index, competitiveness, labor productivity.

Аннотация: В статье рассматриваются особенности развития инновационных процессов предприятий горнодобывающей промышленности. Отмечается, что одно из возможных направлений инициирования и развития инновационной деятельности на горнодобывающих предприятиях связано с закладкой отработанной территории и использованием различных вариантов технологии добычи полезных ископаемых на всех этапах разработки горных работ. извлечение полезного компонента связано с возвратом добытого сырья и пустой породы на добытую территорию. Это обеспечивает первоначальную доразведку месторождений, контроль качества и количества, поддержание структуры производственного процесса, создание резервов, поддерживающих конкурентоспособность предприятия и влияющих на конечные производственные показатели. Такая технология универсальна и не требует доработки, и в этом случае инновационная деятельность в основном связана с управлением производительностью труда.

Ключевые слова: горнодобывающая промышленность, предприятие, инновационный процесс, разработка шахт, технология горных работ, сырье, пустые породы, качество, количественный показатель, конкурентоспособность, производительность труда.

KIRISH

O'zbekistondagi tog'-kon korxonalarining hozirgi holatini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, shubhasiz muvaffaqiyat va yutuqlarga qaramay, ularning keyingi faoliyati va rivojlanishi bir qator obyektiv qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Birinchidan, bu muammolar eng rivojlangan iqtisodiy rayonlarida tabiiy resurslarning taqchilligining kuchayishi bilan bog'liq bo'lib, u erda tabiiy xom ashyo manbalari tugaydi, potentsial ishchi kuchining nisbiy massasi pasayadi va maydonlar kamayadi. yangi ishlab chiqaruvchi kuchlarni joylashtirish uchun bo'sh hudud

kamaymoqda. Obyektiv nuqtai nazardan, bu qiyinchiliklar kelajakda yanada kuchayadi va ularni sanoat ishlab chiqarishini tashkil etishning an'anaviy usullari bilan bartaraf etish, amaliyot samarasizdir. Mavjud tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarning tahlili shuni ko'rsatdiki, ular innovatsion jarayonning alohida yo'nalishlari va bosqichlari o'rtasidagi samarali o'zaro ta'sirni ta'minlay olmaydi, chunki ular ta'sirining murakkab tabiati va alohida tarmoqlarning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olmaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda qiyosiy tahlil, mantiqiy tahlil, tizimli tahlil, statistik guruhlash, sintez, induksiya va deduksiya usullaridan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Innovatsion jarayonning bosqichlarini amalga oshirishning ishlab chiqilgan usullarining yo'qligi ko'plab korxonalarning innovatsiyalardan voz kechishiga olib keladi ^[1]. Shu sababli, innovatsion jarayonlarni boshlash uchun O'zbekiston hududida bozor iqtisodiyotining sifat jihatidan yangi darajasini tavsiflovchi bir qator xususiyatlarni o'zida mujassamlashtirgan tubdan yangi tashkiliy-iqtisodiy mazmunga ega bo'lgan tog'-kon-sanoat komplekslarini yaratish kerak:

- tog'-kon-sanoat majmuasiga kiruvchi, faoliyat ko'rsatish va rivojlantirishning umumiy maqsadlari asosida yaratilgan tashkilotlarning murakkabligi va ixchamligi;
- tabiiy, energiya, moddiy va mehnat resurslaridan to'liq va samarali foydalanish;
- ekologik muvozanatni saqlash, chiqindisiz ishlab chiqarish, iste'mol qilinadigan tabiiy resurslarni takror ishlab chiqarish.

Hozirgi vaqtda O'zbekiston tog'-kon sanoati yangi rivojlanish darajasiga o'tish uchun zarur shart-sharoitlarga ega, chunki bir tomondan, eng xilma-xil profildagi tog'-kon-sanoat komplekslari sanoat tomonidan rivojlanmagan keng hududlarda joylashgan bo'lishi mumkin. boshqa tomondan, u o'z ixtiyorida davlat va xususiy investorlar davlat sanoat majmuasini yaratish uchun zarur bo'lgan etarli moliyaviy va moddiy resurslarga ega.

Korxonalarining barqaror rivojlanishi faqat innovatsion asosda zamonaviy fan va texnika yutuqlaridan faol foydalanish, shuningdek, o'z innovatsion salohiyatini shakllantirish va joriy etish orqali mumkin bo'ladi. Bu muammo, ayniqsa, tog'-kon sanoati korxonalari uchun dolzarb bo'lib, ularning iqtisodiyotning bozor tashkil etilishiga moslashishi moliyalashtirish manbalarini izlashni, o'z mahsulotlarining raqobatbardoshligini ta'minlaydigan samarali texnologiyalarni tanlashni, sotish bozorlarini tahlil qilishni, yangi etkazib beruvchilar bilan aloqalarni o'rnatishni va hokazolarni talab qiladi. Korxonalar o'zlarining ichki tuzilmalarini isloh qila olsalar, fan va texnika yutuqlarini joriy etish bilan bevosita bog'liq bo'lgan joriy ishlab chiqarish jarayonlari va reproduktiv jarayonlarni boshqarishning yangi shakl va usullarini o'zlashtira olsalar, bu muammolarni hal qilish mumkin bo'ladi. Ushbu o'zgarishlar oqimi konchilik operatsiyalarini tubdan o'zgartirishi, keng tarqalgan innovatsiyalar uchun sharoit yaratishi kerak. Hozirgi vaqtda qattiq foydali qazilmalar konlari asosan uchta usulda o'zlashtirilmogda: ochiq, yer osti va geotexnologik.

Akademik N.V.Melnikovning fikricha, tog'-kon sanoatini rivojlantirishning umumiy yo'nalishi ko'mir, rudalar va metall bo'lmagan xom ashyo ishlab chiqarishning 75% ni tashkil etuvchi progressiv ochiq usulda qazib olishning tez sur'atlarda o'sishini ta'minlashdan iborat ^[2]. Katta chuqurliklarda joylashgan kokslanuvchi va qimmatbaho termik ko'mirlarni, temir va marganets rudalarini, shuningdek, rangli metallarning tomir rudalarini, kaliy tuzlarini va fosfat xom ashyosining bir qismini yer osti usulida qazib olish maqsadga muvofiqdir.

Tog'-kon korxonalarida ishlab chiqarish jarayonining o'ziga xos xususiyatlari mehnat predmeti tabiat in'omi - foydali qazilma ekanligi bilan bog'liq. Tog'-kon-geologik va tog'-kon-texnik rivojlanish sharoitlarining konchilik ishlarining rivojlanishi bilan o'zgarishi qo'llaniladigan rivojlantirish tizimlarining tarkibiy elementlari parametrlarini o'zgartirishni va ba'zi hollarda boshqa rivojlanish tizimlariga o'tishni talab qiladi, bu esa tanlashda noaniqlikni keltirib chiqaradi. investitsiya siyosati yo'nalishlari. Ruda tanalarida foydali komponentning notekis taqsimlanishi, kon zahiralari baholashning ehtimollik xususiyati ishlab chiqarishning beqarorligini belgilaydi va korxona faoliyati ko'rsatkichlarini rejalashtirishda noaniqlikni keltirib chiqaradi. Asboblarning xilma-xilligi va texnologik jarayonlarning murakkabligi, ish o'rinlarining katta hududga tarqalishi, transport va energiya kommunikatsiyalarining kattaligi ishlab chiqarishni vaqt va makonda tashkil etishni qiyinlashtiradi. Ruda qazib olish tabiiy jarayonlarni o'z ichiga oladi, ularni samarali boshqarish ko'pincha mumkin emas. Masalan, tog' jinslarining bosimini, rudaning o'z-o'zidan qulashini va uning ustida joylashgan jinslarni nazorat qilish juda qiyin.

Tog'-kon sanoati korxonalarining ishi har qanday holatda ham kon ishlari natijasida er yuzasining buzilishi, shuningdek sanoat chiqindilarini saqlash uchun erlarning begonalashishi va kon qanchalik katta bo'lsa, qazib

olish rejalashtirilgan balans zahiralarning hajmi qanchalik ko'p bo'lsa, korxona faoliyati o'zgarishlar darajasiga qanchalik ta'sir qiladi ^[3]. Yetib borish qiyin bo'lgan, sanoat jihatdan o'zlashtirilmagan hududlarda joylashgan yangi konlarni o'zlashtirish xarajatlarni ko'paytirish va atrof-muhitni muhofaza qilish masalalarini hal qilishda yangicha yondashuvlarni talab qiladi. Yagona foydali qazilmalarni qazib olish jarayonida alohida ishlab chiqarish jarayonlari va tarkibiy elementlarni baholash uchun ular quyidagi asosiy belgilarga ko'ra guruhlanadi:

- tayyor mahsulot ishlab chiqarishda jarayonning roli;
- mehnatni jihozlash darajasi va shaxsning roli;
- jarayonlarning tabiati;
- ish mavzusiga ta'sir qilish darajasi ^[3].

Korxona ichida yagona ishlab chiqarish jarayoni tashkil etilgan bo'lib, u o'zaro bog'langan, maqsadli texnologik bo'g'inlar tizimi bo'lib, tog'-kon sanoati korxonasi va uning bo'linmalarining eng oqilona tuzilmasini yaratishga, mehnatni vaqt va makonda mos ravishda uyg'unlashtirish va bog'lashga qaratilgan. rejalashtirilgan maqsadlarni samarali amalga oshirish va eng yaxshi yakuniy natijalarga erishish uchun texnologik jarayonlar, shuningdek ishlab chiqarish vositalari.

Innovatsion faoliyatni rivojlantirish ishlab chiqarish jarayonini shakllantirish va tashkil etish samaradorligini oshirishga yordam beradi, bu esa tog'-kon korxonasining barcha tarkibiy darajalarida innovatsiyalarni joriy etishni taqozo etadi ^[4]. Nega tog'-kon sanoati asosiy va eng ko'p bilim talab qiladigan tarmoqlardan biri bo'lib, ayni paytda innovatsiyalarni joriy etish bilan bog'liq muammolarga duch kelmoqda? Bu bir necha omillarga bog'liq:

- *birinchidan*, ko'pchilik tog'-kon korxonalari ma'lum bir kon texnologiyasiga mo'ljallangan bo'lib, u uzoq vaqt davomida sezilarli darajada o'zgarmaydi (ba'zan konni o'zlashtirishning butun davri). Bunday holda, texnologik innovatsiyalarni joriy etish juda qimmat va murakkab protsedura bo'lib, ko'pincha imkonsizdir, chunki biz tabiiy resurslarga va ishlab chiqarishning keng ko'lamiga ta'siri haqida gapiramiz. Bundan tashqari, ishlab chiqarish jarayoni bir-biriga bog'langan alohida texnologik birliklardan iborat. Ulardan birining parametrlarini o'zgartirganda, qolganlarning hammasini o'zgartirish kerak. Shunday qilib, innovatsiyalar texnologik birliklarning butun majmuasiga ta'sir etsa, samaradorlikka erishish mumkin.
- *ikkinchidan*, tog'-kon sanoatining tabiiy sharoitlarga bog'liqligi korxonalarni noaniqlik sharoitida ishlashga majbur qiladi. Qachon, qanday hajmda va qayerda innovatsiyalar zarurligi haqidagi savollarni hal qilish geologik qidiruv ma'lumotlarining ishonchliligi va konning fizik-mexanik xususiyatlarining o'zgarishi natijasida rivojlanish sharoitlarining doimiy o'zgarishi bilan bog'liq bo'lgan qazib olish xavfini hisobga olishga asoslanishi kerak. tosh massasi ortib borayotgan chuqurlikdagi qazib olish operatsiyalari bilan va texnogen ta'sir tufayli. Ushbu xavflar konlarni rivojlantirishning turli bosqichlarida namoyon bo'ladi va qabul qilingan qarorlarga tuzatishlar kiritishni talab qiladi.
- *uchinchidan*, qazib olingan jinslar massasida foydali komponent (komponentlar) tarkibi doimiy qiymat emas. Bu, o'z navbatida, ishlab chiqarishni tashkil etish shaklini tanlash (konsentratsiya yoki kon-konsentratsiyani yo'qotish) va ishlab chiqarish jarayoniga qo'shimcha texnologik bo'g'inni - o'rtachalashtirishni kiritish haqida savollarni tug'diradi.

Bizning fikrimizcha, tog'-kon sanoati korxonalaridagi har qanday innovatsiyalar, agar ular kirishda (qaror qabul qilish uchun ishonchli ma'lumotlarni olish) yoki ishlab chiqarish jarayonida (operativ boshqaruv) yuzaga keladigan noaniqliklarni turli darajada bartaraf etishni ta'minlasagina amalga oshirilishi mumkin. yoki ishlab chiqarishda (ichki va tashqi omillarning korxona faoliyati ko'rsatkichlariga ta'siri).

Tog'-kon korxonalarida innovatsion faoliyatni boshlash va rivojlantirishning mumkin bo'lgan yo'nalishlaridan biri konlarni o'zlashtirishning barcha bosqichlarida qazib olingan maydonni to'ldirish bilan turli xil kon texnologiyasi variantlarini qo'llash bilan bog'liq bo'lib, bu qazib olingan xom ashyo va chiqindi jinslarni qazib olingan maydonga qaytarish kabi foydali komponentni to'liq olish imkonini beradi ^[5]. Bu konlarni dastlabki qo'shimcha qidirishni, sifat va miqdoriy ko'rsatkichlarni nazorat qilishni, ishlab chiqarish jarayoni strukturasini saqlashni, korxonaning raqobatbardoshligini qo'llab-quvvatlovchi va yakuniy ishlab chiqarish ko'rsatkichlariga ta'sir ko'rsatadigan zaxiralarni yaratishni ta'minlaydi. Bunday texnologiya universalidir va qayta ko'rib chiqishni talab qilmaydi va bu holda innovatsion faoliyat asosan mehnat unumdorligini boshqarish bilan bog'liq bo'ladi.

Iqtisodiy o'sish nuqtai nazaridan texnologik jarayonlarning takomillashtirilishi tannarx birligiga mahsulot ishlab chiqarish hajmining oshishiga olib keladi^[6]. Buni quyidagi yo'llar bilan amalga oshirish mumkin:

- bir xil miqdordagi resurslardan foydalangan holda qimmatroq mahsulotlarni chiqarish orqali;

- resurslar sifatini oshirish (ularning miqdorini o'zgartirmagan holda) hisobiga ishlab chiqarish hajmini oshirish;
- kamroq resurslardan foydalangan holda bir xil miqdordagi mahsulot ishlab chiqarish.

Mamlakatda konchilik sanoati korxonalari ko'p bo'lmay, Olmaliq kon-metallurgiya hamda Navoiy kon-metallurgiya aksionerlik jamiyatlari sanaladi. "Olmaliq KMK" AJ mis ishlab chiqarish bo'yicha yetakchi korxona sanalsa, "Navoiy KMK" AJ oltin ishlab chiqarish bo'yicha yirik kompaniyalarning o'ntaligidan o'rin egallagan. "Olmaliq KMK" va "Navoiy KMK" AJlarning oltin quymalari jahonning qimmatbaho metallar bozorida softligi bo'yicha 999,9 probaga egadir. Bu, o'z navbatida, O'zbekiston Respublikasining qimmatbaho metallar bozori-dagi nufuzini oshirib, milliy brend sifatida jahon miqyosida tanitishga turtki bo'ldi.

"Navoiy KMK" va "Olmaliq KMK" AJlarning ishlab chiqarish hajmi yil sayin oshib bormoqda, birgina "Olmaliq KMK" AJning 2018-yilda mahsulot ishlab chiqarish hajmi 9,3 trln.so'mga baholangan bo'lsa, 2022-yilga kelib mazkur ko'rsatkich 3 barobarga o'sgan. "Navoiy KMK" AJ da mazkur natijaviylik 2018-yilda 19,4 trln.so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2022-yilda u 2 barobar ko'proq mablag'ga baholangan. "Olmaliq KMK" AJda buning asosiy sababi korxonalarni modernizatsiyalash, ularni raqamli texnologiyalar asosida rivojlantirishga qaratilgan investitsiyalar qilingan bo'lib, texnologik investitsiyalar innovatsion faoliyatni rivojlantirish turtki bo'lgan.

Budjetga tushum jihatdan konchilik korxonalarini tahlil qilganda natijaviylik ijobiy ko'rsatkichlarga ega, shuningdek, unda salmoqli o'sish sur'atini kuzatish mumkin. Xususan, 2017-yilda "Olmaliq KMK" AJning budjetga tushum miqdori 1,9 trillion so'm mablag'ni tashkil etgan bo'lsa, 2022-yilga kelib uning 2 barobarga oshganini ko'rishimiz mumkin. Bu holat boshqa ko'rsatkichlar va "Navoiy KMK" AJ misolidagi ham amalga oshirilganini namoyon etdi. Buning asosiy sabablaridan biri, "Navoiy KMK" AJning Muruntou konining navbatdagi shaxtasi hamda "Olmaliq KMK" AJning Yoshlik 1 konini ishga tushirilishi sanaladi. Shuningdek, mamlakatda "Navoiy KMK" va "Olmaliq KMK" AJlarni kon-metallurgiya tarmog'i korxonalari faoliyatini yanada takomillashtirish (2019-yil), isloh qilish (2020-yil), geologiya, kon-metallurgiya va misni qayta ishlash sanoatini uzoq muddatli rivojlantirish strategiyasini amalga oshirish (2021-yil), kon-metallurgiya sanoati va unga bog'liq sohalarni rivojlantirish (2021-yil), kon-metallurgiya sanoati sohasida ekologik talablarni va atrof muhit muhofazasini yanada yuqori darajada ta'minlash (2022-yil), modernizatsiyalash va innovatsion faoliyatni takomillashtirish (2022-yil) singari chora-tadbirlarning keng miqyosda Prezident Qarorlari, Farmonlarining ijrosini ta'minlashga intilishning mahsulidir.

Bugungi kunda mamlakatimizda mavjud konchilik sanoati korxonalarining barchasi investitsion jozibadorlikka ega bo'lib, mamlakatning asosiy investorlarni qiziqtiradigan obyekt sifatida tanilgan. 2021-yilda mamlakatimizda investitsion loyihalar doirasida konchilik sanoatiga jami 31,4 mlrd. so'm mablag'dan iborat 21 ta ilmiy-amaliy, innovatsion loyiha va ishlanmalar uchun investitsiya ajratilgan. "Olmaliq KMK" AJ 2021-yilda 7 ta mualliflik patentini qo'lga qiritgan bo'lsa, "Navoiy KMK" AJ 9 tasini olishga muvaffaq bo'lgan. Bundan shunday xulosa qilig mumkinki, mamlakatimizdagi konchilik sanoati korxonalarining ilmiy izlanish va tadqiqotlarga qaratilgan maqsad va vazifalari o'zining amaliy tadbirig'ini samarali natijasini bermoqda.

"Olmaliq KMK" AJning innovatsion faoliyati raqamli texnologiyalarni jalb etish natijasida salmoqli yuk-salib bormoqda. Jumladan, dispetcherlik xizmatining aqlli texnologiyalari, shaxtaostida erkin ish jarayonini olib borish uchun mahsus mashinalar va chamalab qazish ishlarini olib borish uchun lazerli ko'rsatkich dastgoh va uskunalar jalb etilgan bo'lib, boshqaruv faoliyatini raqamli texnologik vositalardan foydalangan holda loyiha boshqaruv ofisida ish jarayonlarining rasmiy hujjat almashinuvi va uning asosida ishning uzluksizligini tashkil-lashtirish maqsadida ishga tushirilgan. "Navoiy KMK" AJda innovatsion faoliyatni izchilligini ta'minlash maqsa-dida markaziy kon boshqarmasida ishlab chiqarishning raqamlashtirilgan yagona boshqaruv markazi joriy yilda ishga tushirdi. Mazkur markaz rejaning amaliy olib borilishi, ish jarayonlarining ketma-ket va belgilangan tar-tibda olib borilishini ta'minlash, qayta ishlash jarayonlarini kuzatish, barcha ma'lumotlar va kuzatuv natijalarini tahlil qilish asosida boshqarishga xizmat qilishi ilan tavsiflanadi. Bugungi kunda qayta ishlash orqali ekologik barqarorlik hamda atrof-muhit muhofazasini taxminlashda "Olmaliq KMK" AJ va "Navoiy KMK" AJ misolida qator ishlar olib borilmoqda. Jumladan, yopiq siklli ekotizim asosida chiqindisiz va kompleks ishlab chiqarish loyihalari doirasida "Olmaliq KMK" AJda nanovibratorlar hamda havo tozalovchi vositalardan keng tartibda Finlandiya texnologiyasi asosida foydalanilmoqda. Mazkur tajribaning texnogen chiqindilarni qayta ishlashga xizmat qiluvchi zavodning 2021-yildan buyon "Navoiy KMK" AJ tarkibida ish olib borishi orqali ham amaliy tad-birig'ini ko'rish mumkin.

"Navoiy KMK" AJning innovatsion faoliyatini takomillashtirishga qaratilgan chora-tadbirlarning amalga oshirilishi ishlab chiqarish infratuzilmasini innovatsion texnologiyalarga kompleks safarbar etish bilan farq qilib, 2018-yilda korxona tarkibida "Innovatsiya markazi" tashkil etildi. Shu bilan bir qatorda, mazkur markazning faoliyatini samarali boshqarish maqsadida "Navoiy kon-metallurgiya konmbinatini 2026-yilga qadar innovat-sion rivojlantirish" Dasturi qabul qilingan bo'lib, uning doirasida 100 dan ortiq innovatsion loyihalarning ishlab chiqarishga tadbir etilishi natijasida tarkibida oltin-ruda, uran-rudani qazib olish, shuningdek uni qayta ishlash

natijaviyligini oshirish, mahsulot tannaxrini kamaytirish, mahalliyashtirishni kengaytirish hamda ilmiy-amaliy, innovatsion ishlanmalarni loyihalashtirish orqali tadbiq etish singari tadbirlar innovatsion faoliyatni takomillashtirish maqsad va vaziflarini bajarishni qamrab olgan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tog'-kon sanoati korxonalarining o'ziga xos xususiyati tog'-geologik sharoitlarning beqarorligi, ish hajmining o'zgarishi, ishlab chiqarishni mexanizatsiyalash va avtomatlashtirish darajasining o'zgarishi sababli foydali qazilmalarni qazib olishni tavsiflovchi texnik-iqtisodiy ko'rsatkichlar darajalarining obyektiv beqarorligidir. boshqa omillar. Shu sababli, tog'-kon sanoati korxonalarining ishlash samaradorligi va rivojlanish istiqbollarini baholashda vaqt o'tishi bilan tog'-kon, geologik va boshqa ishlab chiqarish sharoitlarining o'zgarishi dinamikasini va ularning ishlab chiqarishning texnik-iqtisodiy ko'rsatkichlariga ta'sir darajasini hisobga olish kerak. Bunday muammolarni hal qilish zarurati yangi ishlab chiqarish quvvatlarini ishga tushirishni rejalashtirishda, mavjudlarini rekonstruksiya qilishda, korxonalarni qayta jihozlash tartibini tanlashda, ishlab chiqarish tuzilmasini rejalashtirishda va boshqa holatlarda yuzaga keladi. Ushbu masalalarni hal qilishda korxonalar uchun samarali bo'lgan ishlab chiqarish hajmidagi tarkibiy o'zgarishlar transport va ehtimol, mamlakat iqtisodiyotida foydali qazilmalar iste'molchilari orasida boshqa xarajatlarni ko'paytirishni talab qilishi mumkin. Ushbu korxonani rekonstruksiya qilishga yakka tog'-kon korxonasi nuqtai nazaridan samarali bo'lgan kapital qo'yilmalar, agar ushbu mablag'lardan yanada maqbulroq foydalanish imkoniyatlari mavjud bo'lsa, soha nuqtai nazaridan samarasiz bo'lib chiqishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Fahriddinxo'jayev Sh. Rangli metallurgiya rivojlanish istiqbollari. Iqtisodiy tadqiqotlar va islohotlar markazi "Iqtisodiy sharh" jurnali. –No1.–2022
2. Мельников Н.В. Открытая разработка месторождений. М., 1985.
3. Балацкий Е.В. Инновационные стратегии компаний на развивающихся рынках // Общество и экономика. 2004. № 4
4. Mislibayev, I. Yer osti konchilik ishlari texnologiyasi: darslik / I.Mislibayev, F.Umarov. - Toshkent: Yoshlar nashriyot uyi, 2020. – 232 b.
5. Kurbanova M., Atavullaeva F. Peculiarities of digital economy and its development tendencies in the banking system of Uzbekistan //International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering. – 2019. – T. 9. – No. 1. – C. 114-125.
6. Misliboev I.T., Soliev B.Z. Jabborov O.I. Ma'danli konlarni yer osti usulida qazib olish. O'quv qo'llanma. –T: Faylasuflar, 2014-y.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

